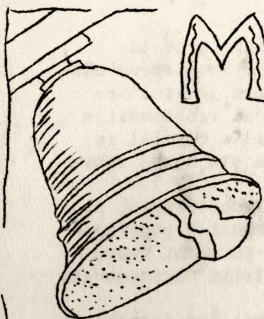

CENA C15

MINNESOTSKI ZVON

519.

GILBERT-MNNECOTA ZA OCTOBER 1952

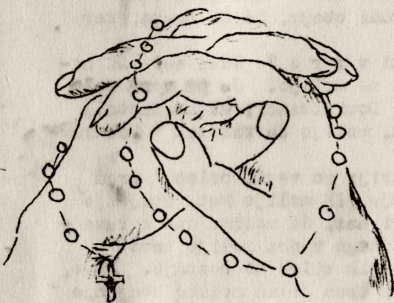
LETO II

P. Odilo Hajnšek OFM

Kako rožni venec pravilno molimo

Bistvene reči za molitv sv. rožnega venca so ti: očenaš, zdravamarija in premišljevanje določenih skrivnosti. Skrivnosti sv. rožnega venca je petnajst: pet iz Jezusovega učlovečenja, rojstva in skritega življenja - v e s e l i d e l; pet iz odrešilnega trpljenja in smrti božjega sina - š a l o s t n i d e l; pet in povečanja Jezusovega in Marijinega - č a s t i t l j i v i d e l.

Vsak del rožnega venca ima pet desetk. Vsaka desetka se začne s očenašem, nato se moli deset zdravamarij in sraven je treba premišljevat skrivnost, ki pride na vrsto. Skrivnost se napove pred očenašem. Pri nas rožni venec tako molimo, kadar pred desetko skrivnost zapojemo. Ko potem molimo zdravamsije, skrivnosti ne omehamo pri vsaki zdrava-

mariji. Tako molimo rožni venec v Rimu in sploh po svetu. Tu amerižanci katoličani ga tako molijo, da skrivnost pred oče našem napovedo. Naš način molitve rožnega venca je iz stare Avstrije in iz nemških dežel. Tudi v Švici rožni venec molijo kot pri nas. Sv. oče Pij XI. je ta način molitve dovolil in potrdil dne 22 januarja leta 1921. Oba načina sta torej dobra in potrjena.

Če rožni venec kdo moli sam zase, mu skrivnosti sploh ni treba napovedovati, kaj še le pri vsaki zdravamariji ponavlja-ti. Treba je le skrivnost premišljevat. Če pa rožni venec več ljudi skupno moli, je pa skrivnost vedno treba napovedovati ali jo med zdravamarijo vpletati.

Če je pa komu pretežko, da bi skrivnost ves čas desetke premišljeval, naj radi tega rožnega venca ne opusti; saj za od-pustke zadostuje ljubeč pogled v skrivnost, ki pride na vrsto pri molitvi rožnega venca; ali če mu je laže, celo potem, ko je desetko končal.- Tudi, ki so tako slabe pameti, da skrivnosti sploh ne morejo, je papež Benedikt XIII. podelil vse odpustke, če premišljevat le poskušajo in skrivnost saj izgovorijo.

Ali je "Čast bodi" potrebno moliti pri rožnem vencu? Ne. Pač pa se s to molitvijo vsaka desetka najprimerneje sklene. Znano je, da je svetniški papež Pij X., kadar je molil rožni venec za verne duše, desetke sklepal namesto s "Čast bodi" s "Gospod, daj jim večni pokoj". Tako lahko tudi delamo mi recimo pri mliču. Lahko molimo tudi oboje, pa ni treba, ker ne eno ne drugo ni predpisano.

Ali je za začetek treba moliti v e r o ? Tudi ne! Ni ni-kjer predpisana. V Rimu je nikoli ne molijo. Je pa vera zelo lep uvod v molitev rožnega venca. Dominikanci, ki so najbolj razširjali pobožnost rožnega venca, molijo za začetek "Pozdravljena Kraljica."

Ali so potrebne tudi zdravamarije po veri, oziroma pred desetkami? Ravno tako ne. Mnogokje jih molijo kot obujenje treh božjih čednosti. Tako kot pri nas, da molimo one zdrava - marije različno pri vsakem delu rožnega venca molijo samo še v Avstriji in Nemčiji. Ponekod jih sploh ne poznajo. Prav, da jih ohranimo. Lahko pa pri vseh treh delih molimo obujenje vere, upanja in ljubezni.

Ali je predpisana desetka za verne duše? Ni predpisana. Molijo jo samo v naših krajih. Če jo opustimo, dodenimo na

na koncu vsaj očenaš in zdravamarijo za druge pokojne. Za oboje nam bodo uboge duše na moč hvaležne.

Tako! Naj rožni venec že molimo ali pojemo ali po naše ali po rimsko, nebeški Kraljici in naši materi ga radi spletajmo. Saj je sama pokazala že v Lurdu, kako ji je ta molitev pri srču, ko se je prikazala Bernardki z rožnim vencem v roki. V Fatimi pa je Marija rožni venec naravnost priporočala in še posebej svetu obljubila rešitev po pokori in po rožnem vencu.

Kraljica presvetega rožnega venca, prosi za nas!

JOSIP JURČIČ

Tri imenitne može je že predstavil naš Minn. Zvon: škofa Antona Martina Slomška, pesnika dr. Franceta Prešerna in goriškega slavčička Simona Gregorčiča.

Danes pa bomo stopili v vas Muljavo, ki leži ob cesti Stična - Žužemberk. Večji kraji v bližini so: Višja gora, Stična, Št. Vid pri Stični, Krka. Na hiši, kjer je vzdana spominaka plošča, bremo, da se je rodil tu leta 1844 najplodovitejši slovenski pisatelj. Njegovi starši so bili: oče Marko, ki je bil po postavi sicer majhen in šibak, a bister in podjeten, mati je bila Marija, tiha, delavna, skrbna.

Pri hiši je bil tudi materin oče, sijajen pripovedovalec nekdanjih zgodb. Jurčič sam piše o njem takole: "Imel sem deda, sedem in sedem - deset starega. Sedeli so vso božjo zimo za pečjo, z roko so podpirali pipico in pripovedovali so ven in ven, kaj se v tem in tem kraju od "njega dni" pripoveduje, kaj so samo doživeli in kaj se je v starih časih godilo. Zlasti so radi pripovedovali pravljice in pripovedke.

V starem času je bilo okoli Muljave več gradov, ki pa so danes v razvalinah, a jih srečujemo v Jurčičevih spisih: grad Kozjak, grad Šumberk, Mačerolec, Kravjak, (to so bile Jurčičeve Slomenice v Besetem bratu.)

Ko so zvečer ružili koruzo, je ded pravil o čarovnicah, desetnik in desetnici, ki sta morala od hiše, ker za desetega otroka ni bilo prostora v hiši. V šolo je hodil najprej na Krko, pozneje pa na Višnjo Goro. Gimnazijo je študiral in dovršil v Ljubljani.

Že kot dijak četrtošolec je pisal povesti in kot šestošolec se je oddolžil svojemu dedu s sestavkom, ko je bil priobčen v "Novicah" z naslovom "Spomini na deda." Univerzo je študiral na Dunaju. Ker pa ni

imel denarja, ni mogel sklončati študija, zato je iskal službe in jo dobil v Mariboru, pozneje pa v Ljubljani, kjer je umrl l. 1881.

Jurčič je pisal pripovedke, romane, žalne igre in šaljive zgodbe. Snov za svoja dela je večina jemal iz domačega življenja in domače zgodovine, zato so se njegova dela priljubila Slovencem. Morda ga ni pisatelj, čigar dela bi bila tolikrat prebrana kot Jurčičeva. Kar je videl po domačih krajih, po slovenski domovini, to je opisal v svojih povestih. Njegove osebe so vse žive, in ne naveličaš se, ko jih bereš.

Kdo ne pozna Jurčičevih romanov in povesti, kakor: Jurij Kozjak, Jurij Kobila, Hči mestnega sodnika, Deseti brat, Rokovnjači, najboljša pa je zovela Sosedov sin. Desetega brata si tako živo predstavljaš, ko ga pa tako predstavi, da ti stopi pred oči in ni čuda, če so njegove povesti in romani dramtizirani.

Nešteto njegovih del je v naših čitankah za ljudsko in srednjo šolo. Ste brali lep opis "Jesensko noč med slovenskimi polharji?" Tu se zamisliš v naše lepe bukove gozdove, ki dajejo hrano poljnom. Ste občudovali v spisu "Deklica in psoglavci," hrabro deklico, ki se je na junaški način rešila psoglavcev, ali spis "Turki na Muljavi?"

Ko že omenjam roman - Deseti brat, naj vam tu povem, da je to prvi slovenski roman. Jurčič ga je napisal na Dunaju l. 1866; Najlepše je naslikal pisatelj kmete, ker jih je najboljše poznal. Trojni pozorišče je prikazal: Slemenice z grojsko gospodo, Polesek s starim Piškavom in vas Obrhek, kjer žive kmečki posebeži. Neopazben je Krjavelj s svojimi zgodbami, kmetom je vzel jezik iz ust.

Morda vas zanima, kaj je roman. V Franciji je pomenil roman vse tiste spise, ki niso bili pisani v latinščini; temveč v ljudskem jeziku. Romani se dele v poglavja, in podpoglavja, če so pa daljši, v knjige in zveske. Romani so torej obsežni, ker podajajo glavnega junaka v vsem njegovem razvoju ter morajo zato prikazati daljšo dobo. Zgradba romana je dvojna: razvojna in razpletna. V romanu "Deseti brat" je zgradba razvojna in razpletna.

Poleg Josipa so imeli Pajštbarjevi (tako se je reklo pri hiši) še dvoje otrok: Marijo in mlajšega Antona. Marija je bila zelo nadarjena, učila je jožka brati in pisati. Ko je prihajal z Dunaja na počitnice, je bil vedno pri njej, ki se je poročila. Varoval ji je otroka, kadar so šli drugi na polje. Z bratom

Antonom sta ob počitnicah lazila po grajskih razvalinah in Josip mu je razkladal svoje pisateljske načrte. Ob smrti mu je zapustil vse premoženje.

Tudi v Ameriki se dobe Jurčičevi spisi v knjižnicah. Poišči jih,, draga mladina in ne bo ti žal. V njih boš spoznal svoj narod, njegove šege in navade.

Danes prinaša Zvon lepo narodno pripovedko, ki jo je spisal Josip Jurčič -

Deklica in psoglavci-

Tedaj, ko so bili še psoglavci po teh krajih, je plela mlada deklica sama na njivi. Kar je zagledala, da jih gre veliko kardelo mimo. Ker je vedela, da so hudi, in zavoljo svojih pasjih in kosmatih glav strašni videti, je sbežala s polja. Psoglavci jo zagledajo in pravijo: "Dajmo jo ujeti". Brž se spusti vse krdelo za njo v dir. Deklica je vedela, da ne uide urnin petam, zato je splezala na gosto smreko in se skrila med vejami. Psoglavci pa imajo pasjo glavo in oči obrnjene v tla, zato ne morejo pogledati navzgor. Tako niso mogli videti, na kateri smreki čepi deklica. Bodli so torej s dolgimi sulicami ob deblih od smreke do smreke, dokler ni po skorji nekega drevesa pritekla kri rdeča kri. Obstopili so tisto smreko in jo isruvali; tako jim je prišla deklica v oest.

Zaprlj so jo potem v visok grad, ki ni imel nič vhoda. Tam notri ni videla žive duše kakor včasih psoglavce, ki so zahajali na noč domov, podnevi pa so jo zaklepali z grdo mačko vred v grad; samo lino so ji puščali odprto, da je sijalo sonce skozi njo. Tam notri se je vedno jokala in prosila Boga, da bi še enkrat prišla k osetu domov. Večkrat je mislila skozi odprto lino zlesti na streho in s strehe skočiti na tla. Pa vselej, ko je vzdignila nogo, je skočila mačka na lino in začela renčati tako jezno in brusiti kremlje, da je bilo deklico strah.

Nekdaj se je poseono močno jokala in prosila Boga. Kar zagleda starega dedca pred seboj. "Kaj ti je dekle?" jo nagovori dedec. "K osetu bi šla rada," pravi deklica. "Kako bi šla, ali ne veš, da psoglavski grad nima vrat?" reče dedec. "Vem, ali bi skozi lino, pa me ta mačka žival ne pusti," pravi ona.

"Zato te ne pusti, ker ima v repu devet peklenjskih vragov, ki so

vsi amjenjeni s psoglavci. Daj mački kos mesa in, kadar ga bo pobirala, ji odreži rep, ga vrzi čez glavo devet komolcev daleč skozi lino in nič več ti ne bo branila." Tako je dejal mož in izginil, da deklica ni vedela, ne kdaj ne kam.

Storila je po njegovem nasvetu; dalá je mački mesa, v hipu ji odrezala rep, ga vrgla devet komolcev daleč čez glavo in huda žival se je potuhnila v kot. Deklica spleza precej v mraku skozi lino na streho. Ko pa ni vedela, ne kam ne kod dol ob zidu, je videla kosorepo mačko počasi in žalostno lesti po vrhu slemena na drugi konec poslopja. Zleze za njo in pride do drevesa, ki se je s svojim vršičkom dotikalo strehe. Vi-deč, kako je mačka po drevesu prišla do tal, spleza še ona niš z dol in srečno uteče.

Znoči se, psoglavci pridejo domov in zagledajo kosorepo, krvavo mačko. Brž uganejo, kaj je to, in dvanajst jih poišče sled in steče za ubeglo deklico. Medtem pa je bila ta pritekla že blizu očetovega doma. Njen oče je imel kovačnico ob vodi. Tisto noč ga ni bilo doma, ker je bil šel iskat izgubljeno hčer. Zatorej ni klopotalo povodno kolé, ki je sicer gonilo kovaški meh, temveč vse je bilo tiho. Vrata so bila zapráa, okno pa prepřeženo s železno mrežo, zato ni mogla v hišo. Dolgo je klicala in klicala, pa očeta ni bilo. Že je mislila zaspati pred kovačnico na klopi, kar ji je prišlo na misel: "Morda bi me zasledovali psoglavci in še huje bi mi bilo." Zatorej premišlja, kako bi prišla v hišo. Nazadnje ji pride na misel, da lahko sname povodno koli in skozi luknjo pride v kovačnico. In res je storila tako. Komaj pa se oddahne v hiši in naredi luč, kar sliši sunaj psoglavce. Po sledu so prišli za njo. Brž podpre vrata, okno še bolj zasloni z železom, v roke pa vzame široko sekiro, ki jo je bil ravno prejšnji dan naredil oče, ter se vstopi k lini, skozi katero je prišla sama v hišo. Kmalu izvohajo psoglavci to luknjo in eden pomoli pasjo glavo v kovačnico. Šeklica mahne in mu jo odbije. Potem ga potegne popolnoma v kovačnico. Pokazal se je še eden in spet drug skozi luknjo; a vsakemu se je zgodilo tako kakor prvemu.

Ko je drugo jutro oče kovač prišel žalosten domov, je našel hčer in na kupu v kovačnici dvanajst psoglavcev, ki jih je bila pobila deklica.

Z današnjo številko Minn. Zvona bomo prinašali razne male dogodivščine našega prijatelja, ki nam bodo povedale, kakšni so bili dečki v domovini in prepričali se boste, da so bili navihani nekaj in so še sedaj.

Kako sem "fišat"-ribaril

(piše France Mihelič)

Ko časih prebiram vaš Minn. Zvon, se tudi jaz spomnim svojih mladih let in rasnih "junaških" dejanj, ki sem jih takrat napravil. Danes bi vam rad eno tako dejanje opisal.

Letos sem imel priliko, videti, s kakšnim navdušenjem hodijo tukajšnji domačini - "fišat". Ob sobotah zvečer drve avtomobili proti jezerom, kjer imajo nekateri svoje male kšče, da se tam odpočijejo od dela in poletne vročine. Saj ste gotovo slišali, da je v Minnesoti 10.000 jezer in nedaleč od tu, kjer živim, je tudi več jezer.

Ko sem nekega dne sedel na verandi pri prijazni svoji gospodinjici, sem se spomnil, kako sem nekoč lovil sulce. Takrat sem bil star kakih deset let.

Bilo je nekega poletnega dne na Fužinah pri Ljubljani. V tej vasi sta zgrajeni dve električni centrali. Reka Ljubljanica pa je zajezena s velikim jezom. Ta ima ob strani zasilne zatvornice za slučaj, če bi voda ob hudem deževju zelo narasla. Ispod zatvornic je bil spuščen odtočni kanal s poševnimi stenami v vodo. Dolg je bil kakih 30 m in se je končal pol metra nad velikim tolmunom. Vode v tem kanalu je bilo kakih 30 cm globoko.

Tistega popoldne sta skočila iz tolmana v ta kanal dva sulca. Ko sem jih opazil, se me je lotila želja, dobiti jih. Poiškal sem dolgo žico, ki je ležala tam že od takrat, ko so dejali jez. Napravil sem na enem koncu zanjko, drugi konec sem ovil okoli roke in se spustil po poševni steni kanala nad sulca. V primerni bližini sem pred sulcem spustil zanjko v vodo in voda jo je sama nataknila na sulca. Ko je sulce začutil zanjko na sebi, se je obrnil in jo pepihal nazaj v tolmun. Ker pa sem imel drugi konec žice ovit okoli roke, me je potegnil za seboj v vodo in od tam še v tolmun. Šele v tolmunu se mi je posrečilo, rešiti se žige.

Medtem, ko sem se jaz pripravljal na lov za sulca, se je nabralo na škarpni jeza vse polno radovednežev, od kratkosrajčnikov pa do gospodov in dam. Vsi so bili radovedni kako se bo ta lov končal. Ko pasovide-li, kako oblečen in do kože premočen kobacem iz vode, so zagnali

grosanski hrup in smeh. Marsikakšna "krepka" je padla na moj račun. Saj je pa tudi teklo od mene, kot da mi pod nogami izvira studenc.

Vendar pa s tem, da mi jo je sulec popihal in me potegnil oblečenega v nezaželjeno kopel, dejanje še ni končano. Ves premočen sem se zavlekel v grmovje, slekel obleko ter jo obesil po grmovju na sonce, da bi se posušila. Sam pa sem se v spodnjih hlačkah vlegel na pesek, da bi se ogrel. Pa kot za nalašč, obleka se ni hotela posušiti in sem šele v mraku prišel domov, še vedno v vlažni obleki.

Komaj pa sem stopil v kuhinjo, me je zagrabila mama in zavpila nad menoj: "Ti smrkavec, kaj ti bom že pokazala, sulce lovit! Kje si pa hodil tako dolgo?" In začelo je pačati po meni iz prav poštenih vzgojnih namenov.

Vidite, tako sem pa jaz "fišal"- nič ujel, pa še tepen bil. Pa še drugič kaj, če vam bo všeč.

Milena Dolenc

— V DEERWOOD —

Ker se je gospod Janez Dolšina prestavil bolj daleč od nas, more priti le redkokdaj na Gilbert in zato so se naši vozniki zmenili, da ga pojedno obiskat. Odločili so, da se odpeljemo ob 8^h s jutraj na "Delavski dan". Zoirališče je bilo pri Bolendevih. Brat je moral ta dan delati in zato je peljala našo družino sestra Marinka.

Imeli smo pa precejšnjo samudo in se odpeljali šele ob devetih. Sedem avtomobilov se je naložilo. Vozili smo skupaj in večkrat smo se ustavili, da je prišel sadnji za nami.

V Bovey je bila parada, zato smo morali čakati, da je šlo vse ljudstvo mimo. Peljali smo se skozi več manjših mest. Do Grand Rapidsa je bilo mnogo rudnikov, povsod so bili veliki umetni hribi. Meni je bilo mesto Grand Rapidsa zelo všeč, ima zelo lepo lego in prav lepo okolico.

Ker je peljala pot skozi Hill City, kjer smo prebivali ob prihodu v Ameriko Kosmovi in mi, smo se tudi ustavili. Jaz sem takoj tekla k svojim prijateljicam. Vesele smo bile, ko smo se po dveh letih spet videle, in ena izmed njih mi je

ljubila, da mi bo pisaka, a dosedaj še nisem nič dobila. Čudile so se, da govorim še skoro vse angleško. Tudi na kmetije, kjer smo živeli, smo šli pogledat.

Okoli ene ure smo prišli na cilj. Prvi je privozil gospod Stanko Dolšina, drug za drugim pa ostali. Gospod je bil zelo vesel. Bilo nas je pa toliko, da bi kmalu ne bilo prostora za vse.

Gospod je takoj pripasal svoj predpasnik, pa mu ga je vsela Kosmova mama in tudi Bajdovi mami je prinesel enak predpasnik. Tudi druge mame so šle v kuhinjo in pripravile malico, ki smo jo prinesli s seboj. Gospod nam je pa postregel skavo in drugo pijačo.

Tudi v cerkev smo šli, kjer smo imeli pete litanije. Še prej pa je bil kratek sestanek Ligine podružnice in gospod Dolšina nam je povedal, kakšen je kraj in kako prijazni so ljudje s njim. Gospod Mihelič nam je prebral pismo o smrti gospoda Burje, spittalskega taboriščnega kupa in vsi smo se spomnili dobrega gospoda, ki je tako skrbel za nas.

Čas je hitro tekel in naenkrat je manulo popoldne. Ob štirih smo se odpravili proti domu. Nekateri so še "nakrmili" svoje avtomobile in spet smo brseli po isti poti nazaj. Dež je nekoliko rosil, hiteli smo, da nas ne bi tema priganjala. Domov smo prišli ob sedmih.

Ta izlet je bil zelo prijeten in upam, da bomo še večkrat pohiteli tja.

Jani Gruden

ŠPORT NA GILBERTU

Na našem prijaznem Gilbertu je mnogovrsten šport. Med počitnicami vozi avtobus mladino k jezeru, tam se kopa in kaže svojo plavalno umetnost.

Oh, ta ljubi šport, zaradi katerega je atov pas že večkrat kazal na meni in mojem bratcu svojo moč! Prehitro mine čas in midva se ne smeva sa uro, časih naju dobiti že noč in ---- joj, prejoj!

Na pravi šport se pripravlja mladina že nekaj tednov pred začetkom šole. Zdaj je na sporedu "Football", igra s žogo jajčaste oblike. Zada je šolo je igrališče, dolgo kakih 200 jardov in široko 40 - 50 jardov. Okrog njega je ograja, ob straneh je prostor za godbo.

Igrata dve stranki, dva kluba, izmed katerih šteje vsak 11 igralcev. Prva brene žogo drugi, ta jo ujame in jo nese nazaj proti golu. Če ne morejo dobiti igre za 10 jardov, izgube žogo.

Gilbert je igral z Auroro. Ta ima zelo dobre igralce. Gilbert je začel kar dobro, a je kmalu omagal in Aurora je obdržala žogo.

Letos ima Gilbert smolo pri igri. Se vam zdi čudno? Meni prav nič, a bom zamolčal vzrok. Saj se spominjate še igre s košarko, ko je naš Gilbert zgubil. Takrat smo se vsi jezili na Auroro, kar pihali smo od jeze, in se skregali z vsakomer, ki je hotel kaj zabavjati čez naše igralce. Sreča je opoteča in pogovor pravi: "Danes meni, jutri tebi." Vsak pa je največkrat sam svoje sreče kovač.

Učitelji skrbijo za mladino tudi izven pouka ter jo zabavajo in igrajo z njo vsako igro, ki jo poznajo. Mladina je vesela in je pri šoli skoro vedno do pol šestih, ko je čas ameriške večerje.

Po večerji pa nekateri kar ne morejo mirovati in hitijo k igri. Tisti fantje, ki so v gilberškem klubu, morajo k počitku ob devetih do pol desetih.

Kot sem že omenil, je pri nas navada, da moramo biti ob Ave Mariji doma, a ker tu v Ameriki ne zvoni, vemo, da je ta čas o mraku in starši navadno reko: "O mraku bodite vsaj doma, ker še vedno velja pregovor, da ima noč svojo moč."

SVETI FRANČIŠEK ASIŠKI

PRIJATELJ OTROK

Le kako naj pripovedujem o tebi, brat Frančišek? Ali naj prosim ptice, naj mi posodijo svoje pesem, ali naj se učim pri vodah, ki so tiho zašumele, ko si pomočil vanje svoje roke z Gospodovimi ranami?

Našli do ga otroci. Da, otroci in ptice so si zelo podobni. Njih srca zaslutijo, kje se skriva Ljubesen. Stal je Frančišek pod gosdom in ptice so mu krožile nad glavo ter mu dedale na rane, otroci pa so plezali okoli njega. Svetnik se je kakor v zadregi tiho smehljaj in njegove oči so bile kakor večerne vode. To je bil obraz svetnika, ki vse sprejema in vse ljubi.

In pogovarjal se je s otroki v čudno lepih besedah, ki jih pero ne more zapisati. Vsa radost nebes in žar sončne luči je pečeval v njih in bile so kot pesem. Božal je rože kraj sebe in drevje in ob nogah mu je sedel siv zajček. Tedaj pa se je

spomnil nekdo od otrok: "Joj, sveti Frančišek, ozdravi našo Jožico." Bila je Jožica slepa od rojstva - sedem pomladi je že preživela in ni še videla zvončkov in vračajočih se ptic s svojimi očmi.

Samo prikimal je svetnik in je prijel z vsako roko po enega otroka. Drugi so se mu držali za suknjo in pas. In šli so proti vasi, obkroženi s pticami. Pa so pripeljali pred Frančiška slepo deklico. Čutila je njegovo navzočnost, slišala njegove besede, toda ni videla njegovega ljubeznivega nasmeha.

"Ubogi otrok," je dejal sv. Frančišek, "ali si hvaležna Bogu za svoje trpljenje?" In deklica ni vedela kaj odgovoriti, ni razumela vprašanja. Svetnik pa jo je objel ter jo poljubil na čelo in je začel tako le moliti: "Gospod, hvala ti, ki si mi podelil moč, da v tvojem imenu osrečim ljudi."

Potem je položil svoje dlani na dekličine oči, svoje dlani, ki so bile z Jezusovimi ranami zazhamovane in dvignil je oči proti nebu. Višoko, visoko, tam onkraj sonca je videl božji obraz, srce pa se mu je kar topilo od veselja. Ko pa je odmaknil roke od dekličinega obraza, joj, kako je dekletce zavriskalo! Sonce je prisijalo v njene oči, drevje in polje se je pretilo vanje s svojim selenjem. Potem je zajokala, potem se nasmejala..... In vsi otroci so plaskali z rokami in skakali od veselja.

Frančišek pa se je tiho smehljaj in Bogu zahvaljeval.

"Sijaj, sijaj, soncece, oj, sonce rumeno....." so peli in rajali otroci vsi srečni.

S.B.

Ob samotnih urah

Strašna zima je bila tedaj v vsej širni Kanadi. Zamrznjeno je bilo Goznje jezero in Velika reka je postala široka ledena pot. Pokrajino je pokril visok sneg. Indijanski vlgvami so izginili v belini severnole-deni.

Baraga preživlja svojo tretjo zimo v tujini, v misijonih, daleč od tople domače slovenske peči, kjer so simski večeri tako edinstveno lepi in iskreni.

V svoji leseni misijonski hišici, če smemo reči tako, preživlja svoje samotne simske ure. Podnevi hiti v sneženih metežih preko zamrznega

jezera k svojim ovčicam. Išče jih v ribiških kočah in lovskih šotorih. Za vse njegovo dobro srce. Zdaj je čas, da jih najde, ko so doma. Zdaj ima priliko, da jim pove evangeljko blagovest in oznani čas odrešenja. O mrki, mrzi in divji so večkrat ti lovci in pastirji! Pa dobri pastir ne misli nase, ne išče sebe. Prišel je med te uboge, da se med njimi razda, izniči in jim postane enak. Ljubezen Kristusova ga priganja, zato ne pozna oddiha, pozablja nase in le ve za duše svojih Indijancev.

V bedni ribiški kolibi brez pravih vrat in oken sedi med rdečkokožnimi možmi. Prostor je zakajen in teman. Skozi okna strupeno piha. Misijonar Baraga je v svojem misijomu. Če tudi zaeno samo samcato pogansko dušo. Splača se, in še stokrat več se sprtača. Seje, seje semenca besede božje in srca se odpirajo. Kako bi se ne, ko jih pa seje nesebična ljubezen in blagoslavlja milost božja.

Popoldne se odpravi Baraga na težavno pot domov. Preko snežnih pol-j, brez toplega okrepčila, brez mehke, tople obleke. O, te poti, te dolge zimske poti, kdo jih je še premeril za njim, kdo je štel utrujene korake na njegovi apostolski poti. Vse t božjo čast, za duše!

Do smrti utrujen se je vrnil. Ali ga bo doma čakala dobra večerja, mehka postelja, v zakurjeni sobi in še drag človek, ki se bo z njim pomenil o vsem in bo čutil z njim? Lepo bi bilo misijonstvo v takih okoličinah. To njemu ne sme in tudi ne more biti drugače kot božjemu Misijonarju, ki ni imel, kamor bi položil svojo glavo.

Noč je legla na šbrno snežno prerijo. Davno že spe Indijanci v svojih vlgvamih. V Baragovi hišici še brli sveča, brli pozno v noč. Globoko učeni in neutrudno marljivi Baraga je sklonjen nad veliko polo papirja, kamor spisuje do sedaj še nikoli napisane otavanske in ocipvejske besede, jim izpolnjujejo korene, jih primerja in prevaja na evropske jezike. O, ni to lahko in prijetno delo, kot sestri k mizi in čitati knjige. Koliko ga je stalo, da se je brez knjig naučil tujega jezika in zdaj ga hoče urediti, pisati tem bednim ljudem v prerijah knjige in jih narediti kulturne ljudi. In to naj naredi Baraga pri vsem svojem delu? Da, on, ker mnogo, da, vse zmore tisti, ki resnično, nesebično ljubi.

Dolge in samotne so take zimske ure v samotni severnoameriški

pokrajini, dolge in samotne, da, a čudovito blagoslovljene. Veliki misijonar Baraga je postal v njih tudi prvi učitelj, pisatelj in kulturni vodnik zapuščenim poganskim rodovom. Vse bogate darove svoje duše jim je daroval. Kot oče jih je ljubil in delal sanje, zato ostane slato zapisano njegovo ime med onimi, ki jih šteje svetna zgodovina med svoje velike in zašlužne može.

Umirajoči indijanski rodovi se mu na zemlji skoraj ne bodo mogli več dostojno zahvaliti. Zato pa so mu tem bolj hvaležni v večnosti. Če jim že ni mogel ohraniti življenja med ljudmi, na zemlji, jim je pa dal življenje pri Bogu, v nebesih. Upravičeno je torej Baraga nekoč vzkliknil: "Kakšna tolažba bo nekoč zame, ko me bodo obdajali na sodni dan ti moji dobri otroci in pričali pred Sodnikom: On je bil prvi, ki nam je oznanjal tvojo besedo. Govoril nam je o tvojem božjem usmiljenju in napolnil naša srca z vero in ljubeznijo."

Kaj pa mi, Slovenci, njegovi rojaki? Tudi nam je Baraga veliko pomenil in nam še pomeni. Prva duhovniška leta je posvetil našemu ljudstvu, pa še iz tujine nas je ljubil, mislil na nas, pisal za nas in molil za nas. Slovensko ime je práslavil pred svetém in pred Bogom. Danes pa nam je svetel vzor in mogočen priprošnjik. Kako smo mu hvaležni za vse to? Ljubljanski škof je pred dvema letoma zapisal:

"Če bi bil Baraga član kaknega drugega večjega naroda, bi bil že gotovo na oltarjih, a ker je iz malega, revnega in nepoznanega naroda, pa kar ne gre. - tako čujem pogosto tožiti. A taka tožba hoče biti le tolažba za našo vest, ki nam očita, da premalo, mnogo premalo storimo za to, da bi Bog Fridrika Baraga poveličal s tem, da ga Cerkev prišteje med svetnike.- Res, premalo storimo! Sami še premalo poznamo junaške kreposti Baraga; sami njegovi priprošnji premalo saupamo, zaradi tega mu ne dajemo priložnosti, da bi izprosil od Vsemogočnega kakke čudeže. Krivi smo sami, da svet Baraga še ne pozna dovolj. Poboljšati se moramo v tem osiru. Naša verska in narodna dolžnost je, da vse storimo kar mogoče, da ves katoliški svet spozna veličino Baragovo in se s saupanjem priporoča njegovim priprošnjim, potem bo tudi Bog storil svoje in poveličal junaškega služavnika."

Slava Baragu!

NOVICE

(zbral Marijan Kosem)

MISIJON NA AVRORI

Že drugič smo bili letos tako srečni, da smo poslušali misijonske pridige, pred veliko nočjo na Gilbertu, kjer ga je vodil naš Prezvizišeni. O tem smo že pisali v Zvonu.

Pa še drugega misijona smo bili deležni in sicer na Aurari, kjer ga je vodil misijonar p. Odilo. Ker imajo naši rojaki avtomobile, so nas naši pridni vozniki prevažali tja. Frepevali smo, saj veste, da ne manjka petja tam, kamor pride naš pojoči misijonar. Zvečer pred začetkom misijonskih pridig pa so med prđdajo raznih misijonskih spominkov igrale gramofonske plošče, da nikomur ni bilo dolgčas, ne onim, ki so čakali v cerkvi, ne tđm, ki so kupovali.

Kdor jih še ni slišal, mu svetujemo, naj jih kupi, ne bo mu žal.

PRVI SNEG

Ravno sa sklep misijona, nas je pozdravil prvi sneg. Pred roženvenko nedeljo, tisto soboto se nam je predstavil. Nič čudnega ni, saj smo v Minnesoti, kjer je zima navadno zelo dolga. Najbolj so se ga razveselili naši najmlajši šolarji, ker se že veselijo, kako se bodo sankali. Sneg je pobral že vse ostanke cvetja po vrtovih in burja, ki je razsajala tiste dni, je odnesla skoro vse listje iz drevja.- Nič več ni videti tistih pisanih, pestrih barv na obronkih naših gozdov.

PRIDELKE SPRAVLJAMO

Kako hitimo s pospravljanjem pridelkov! Vse smo že pobrali s njiv, naše pridne gospodinje že ribajo repo in zelje, ker vedo, da klobase brez repe in selja niso dobre. Doma pa prebiramo semenski krompir, da ga shranimo za pomlad in da vemo, koliko ga smemo pojedsti. Tu pogrešamo le sadje, ki bi ga radi

obirali. Jabolka, ki jih imajo nekateri pri hišah, niso tako dobra kot so bila doma. No, pa naši dobri starši nam jih preskrbe v trgovinah, da tudi tega sadja ne pogrešamo.

VSI SE ŽE PRIPRAVLJAMO,

da nas ne bo zeblo pozimi. Okna smo že nataknili in te dni pridno vozijo premožarji premog. Nekateri pa so si oskrbeli tudi drva, zlasti tisti, ki še nimajo plinskih peči. Tu v Ameriki ne poznajo naših krušnih peči, na katerih smo otroci doma prebili mnogo prijetnih zimskih ur. Okrog peči smo se zbrali, poklekli in molili rožni venec. Veste, pa tudi tu nismo pozabili nanj in ga pridno molimo z zašči zdaj v oktobru nikdar ne pozabimo najj.

PA ŠE ENO NOVICE

moram zapisati, da bo imela naša Ligina podružnica zadnjo nedeljo v oktobru proslavo Kristusa Kralja in z njo vred misijonsko proslabo. Vabimo vse prijatelje misijonov, da jo obiščejo. Najbrž boste videli celi Indijančke. Ne bo vam žal.

SPET NOVI ŽUPNIK!

Zdaj pa zares! Pa še dva: eden na Biwabiku, drugi na Aurori. Veste, kdo je na Biwabiku? Fr. Schweiger z Gilberta, ki je dobil pomočnika Fr. Suštarčiča in oba sta sinova slovenskih staršev ter nas imata rada.

Na Aurori pa je župni upravitelj Fr. Mirko Godina, znani misijonar. K njemu grede večkrat pospravljat naše mame, ker na Aurori ne znajo.

V DEERWOOD

Samo fantje so šli tokrat in sicer nas je povabil s. Kuntara, da nas ~~bo~~ peljal. Šest fantov je bilo, samih večjih, vsi so bili dobre volje, med potjo so se večkrat

ustavili in razkazovali svojo moč v razbijanju steklenic. V župnišču jih je g. Dolšina poostil in bil njihovega obiska VESEL.

PO MAH

V Minnesoti je prav mrzlo- ----
Danes smo se že preskrbeli z mahom za jaslice, ker pozneje bo nemo očē. O božiču boste pa šlišali, komu jih bodo naši fantje naredili!

• PSI

Pri medvedovih so dobili psa, prav mahno ščene je. Pokazal pa je že svojo porednost in je krepko zarabil Mirka za nst. No, pa ni hudo.

Kosmov Franci je prišel in si tudi zaželel psička. Na Pinevillu ga je dobil tudi on in sicer zadnjega iz "devetčlanskega" gnezda. Kosmov je Buči, Medvedov pa Pazi in se dobro zavada pomena svojega imena ter pridno varuje dom in rod.

NAŠA DEKLETA

Pravzaprav so to deklice, ki pridejo v sobotno šolo na Pinevillu in so zelo ukazeljne. Če je pa le malo odmorā, jih ne vidiš več, vse se znetejo za štedilnik, ki stoji v naši šolski sobi. Seveda niti vedeli zanje, če ne bi tako brenčale te sitne ose.

SNEŽENI MOŽ

• ! Joj, malo zrodaj je še. Pa to ni nič čudnega, ker tu v Minnesoti je vse mogoče. Naše deklice so poiskale vse koticke s snegom in ga naredile. Joža Krulčeva mu je spletla celokite. Najbrž je mislila napraviti Kitajca, kajne Joža?

Minnesotski Zvon izdaja show. mladina na Gilbertu in Pinevillu s pomočjo vse show. mladine v U.S.A.